Erfelijkheid bij eierstokkanker

Eierstokkanker komt weinig voor. Het risico om eierstokkanker te krijgen tot de leeftijd van 70 jaar is 0,7%. Dit betekent dat 7 op de 1000 mensen eierstokkanker kunnen krijgen. Bij 5-15% van alle mensen met eierstokkanker is een erfelijke aanleg de oorzaak voor de ziekte.

Deze aanleg wordt door de vader of de moeder doorgegeven aan het kind. Er zijn meerdere genen bekend die een mutatie (afwijking) kunnen hebben met erfelijke aanleg voor eierstokkanker als gevolg. De meest voorkomende genmutaties zijn: BRCA1, BRCA2, Lynch syndroom en Peutz-Jeghers syndroom.

Meer kans op eierstokkanker

Een erfelijke mutatie betekent een groter risico om eierstokkanker te krijgen en zorgt ook voor een verhoogd risico op borstkanker.

- Vrouwen met een BRCA1 of BRCA2 genmutatie hebben 15-40% kans op eierstokkanker en 60 tot 80% kans op borstkanker. BRCA is afkomstig van het Engelse woord ‘breast cancer’ (borstkanker).
- Vrouwen met de Lynch syndroom (https://erfelijkheid.nl/ziektes/lynch-syndroom)mutaties en het Peutz-Jeghers syndroom (https://erfelijkheid.nl/ziektes/peutz-jeghers-syndroom)hebben een licht verhoogd risico op eierstokkanker. Dit risico is afhankelijk van de ziektegeschiedenis van de familie en wordt door de erfelijksheidsdeskundige (klinisch geneticus) berekend.
- Bij familiair voorkomen van eierstokkanker. Is er in de familie genetisch onderzoek gedaan en geen genmutatie aangetoond? Dan kan er toch een verhoogd risico op eierstokkanker zijn. Ook in dit geval kan dit risico door een klinisch geneticus worden berekend.

Bij erfelijke eierstokkanker ontstaat de ziekte gemiddeld op jongere leeftijd en bij meerdere familieleden, dan wanneer eierstokkanker niet erfelijk is. Bij erfelijke eierstokkanker komt bij meerdere familieleden ook vaker borstkanker voor.

Erfelijkheidsonderzoek

Als er een vermoeden is van erfelijke eierstokkanker, dan kunt u zich met een verwijzing van uw arts of verpleegkundig specialist aanmelden voor erfelijkheidsonderzoek. Hierbij onderzoeken we de ziektegeschiedenis van de familie. Hierbij kijken we wie er in een familie kanker hebben (gehad) en op welke leeftijd zij de diagnose kregen. Daarmee maken we een inschatting van de kans dat erfelijkheid de oorzaak van de ziekte is. Vervolgens wordt bepaald of DNA-onderzoek mogelijk is. Dit hangt af van de soort(en) kanker die in de familie voorkomen.

Voor het DNA-onderzoek wordt bloed geprikt.

Er zijn over het algemeen 2 buisjes bloed nodig. Als er in een familie géén verandering in de onderzochte genen wordt gevonden, kan er toch sprake zijn van een erfelijke vorm van eierstokkanker. De kennis over erfelijke kanker is nog in ontwikkeling en niet alle genen die eierstokkanker kunnen veroorzaken zijn al ontdekt.

Klinische genetica

Onderzoekscentra

Er zijn in Nederland onderzoekscentra (Klinische Genetische Centra, Poliklinieken Erfelijke Tumoren) waar men terecht kan met vragen over erfelijkheid.

Een klinisch geneticus is een medisch specialist op het gebied van erfelijkheid. Bij het Jeroen Bosch Ziekenhuis hebben we geen afdeling hiervoor, maar werken we samen met het RadboudUMC in Nijmegen. Als u door uw behandelend arts of verpleegkundig specialist wordt verwezen naar een klinisch geneticus, dan melden we u aan bij het RadboudUMC. Zij zullen contact met u opnemen voor het maken van een afspraak. Vaak is deze afspraak telefonisch of via video-bellen. Soms is het een afspraak in Nijmegen bij het RadboudUMC.

Heeft u zelf eierstokkanker (gehad)?

Uw behandelend arts zal het tumorweefsel laten onderzoeken op erfelijkheid. Indien daar een verhoogd risico uit komt wordt u verwezen naar een klinisch geneticus, die onderzoekt of er sprake is van een erfelijke aanleg voor eierstokkanker.

Zijn er kosten aan verbonden?

Erfelijkheidsonderzoek en –advies worden volledig vergoed door uw verzekeraar. Let hierbij wel op het eigen risico van uw verzekering.

Heeft u een bewezen verhoogd risico op het krijgen van eierstokkanker?

Heeft u een bewezen verhoogd risico op eierstokkanker op basis van BRCA1/2 of een familiare belasting? Dan is een jaarlijkse echoscopische controle van de eierstokken (ovariële screening) niet zinvol.

Bij een verhoogd risico adviseren we u de eierstokken en eileiders preventief te verwijderen via een operatie. Dit om te voorkomen dat u eierstokkanker krijgt.

We adviseren u dit pas te doen als u geen kinderwens meer heeft.

- Voor vrouwen met een BRCA1-mutatie is dit rond de leeftijd van 35-40 jaar.
- Voor vrouwen met een BRCA2-mutatie rond de leeftijd van 40-45 jaar.

Bij vrouwen met Lynch syndroom kan een preventieve operatie van de eierstokken en eileiders in combinatie met een preventieve baarmoederverwijdering nodig zijn. Hierbij is er geen leeftijdscriterium te geven, gezien de brede leeftijdsspreiding van het voorkomen van eierstokkanker. Voor vrouwen met Lynch syndroom adviseren we om tijdens de jaarlijkse screening van de baarmoeder ook de eierstokken te laten onderzoeken. Dit kan met een vaginale echografie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/vaginale-echoscopie) en eventueel CA125-serumbepaling. Bij een familiare belasting, waarbij het risico groter is dan 10% is op eierstokkanker adviseren we ook om preventief eierstokken en eileiders te verwijderen. Hiervoor hebben we nog geen duidelijk leeftijdsadvies.

Vragen?

Bij vragen kunt u terecht bij uw arts of verpleegkundig specialist. Voor meer informatie over erfelijkheid bij eierstokkanker kunt u ook kijken op de volgende websites:

- Patiëntenzorg - Radboudumc (https://www.radboudumc.nl/patientenzorg)
- Erfelijkheidsonderzoek en de DNA-test - Radboudumc (https://www.radboudumc.nl/afdelingen/genetica/wat-wij-doen/erfelijkheidsadvisering/erfelijke-aandoeningen/erfelijke-kanker/erfelijke-borstkanker-en-eierstokkanker/erfelijkheidsonderzoek-en-de-dna-test)
- Erfelijkheidsonderzoek bij het Lynch-syndroom - Radboudumc (https://www.radboudumc.nl/afdelingen/genetica/wat-wij-doen/erfelijkheidsadvisering/erfelijke-aandoeningen/erfelijke-kanker/erfelijke-darmkanker-baarmoederkanker-en-poliepen/erfelijkheidsonderzoek-en-de-dna-test/erfelijkheidsonderzoek-bij-het-lynch-syndroom)

- Is kanker erfelijk? | Erfelijkheid.nl (https://erfelijkheid.nl/erfelijk/kanker-erfelijk)
- Home - Stichting Erfelijke Kanker Nederland (https://kankerindefamilie.nl/)
- Erfelijke aanleg gynaecologische kanker - Stichting Erfelijke Kanker Nederland (https://kankerindefamilie.nl/kanker-in-de-familie/erfelijke-aanleg-gynaecologische-kanker/)
- Erfelijkheid en eierstokkanker | Kanker.nl (https://www.kanker.nl/kankersoorten/eierstokkanker/algemeen/erfelijkheid-en-eierstokkanker)

Code GYN-758

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis